

Fra: Morten Andersen <morten@komba.dk>

Dato: 22. juli 2021 kl. 21.47.47 CEST

Til: Jesper Thinghuus <Jesper.Thinghuus@ft.dk>, Per Movritsen <Per.Movritsen@ft.dk>, fmn@fmn.dk

Emne: Forsvaret nægter at svare - gør ministeren også?

Svar til: morten@komba.dk

Åbent brev til forsvarsminister Trine Bramsen, Folketingets Forsvarsudvalg og pressen

Over Jerstal, juni 2021

Forsvaret nægter at svare på åbenlyst spørgsmål

I et år har Forsvaret nu nægtet at svare på, hvordan det lader sig gøre, at jeg kan måle mere støj fra Flyvestation Skrydstrup's F-16 kampfly end beregninger viser, der vil komme med de langt mere støjende F-35 kampfly, som er på vej til den sønderjyske militære flybase.

Sagen er den enkle, at Forsvarets Ejendomsstyrelse (FES) har fået foretaget en støjberegning af det rådgivende ingeniørfirma SWECO og kvalitetssikret beregningsresultatet af Force Technology. Denne støjberegning viser, at jeg maksimalt vil opleve et lydtryk på 90,9 dB med de ny F-35 kampfly mens gennemsnitsstøjen er beregnet til mere end 55 dB.

Problemet er imidlertid, at når jeg går ud og måler den nuværende støj – altså støj fra F-16 kampfly, som larmer mindre end F-35 kampfly, så kan jeg alligevel måle langt mere end de 90,9 dB.

Vil forsvarsminister Trine Bramsen eller ansvarlige politikere – her tænker jeg specielt forligspartierne bag kompensationsordningen gribe ind og sørge for, at jeg får en forståelig forklaring på det.

Det forholder sig vel ikke sådan, at Forsvarsministeren og politikerne bag forliget accepterer fejlagtige støjberegninger og ikke vil forholde sig til fakta – at jeg kan måle mere støj end beregningerne viser, der vil komme?

Baggrund

Mine målinger er foretaget hen over et halvt års tid. Der er tale om 66 ordinære træningspas med i alt 549 fly. Afvisningsberedskabet og de såkaldte demoflyvninger indgår **IKKE** i disse målinger.

Jeg kan sætte navn på FES' chefkonsulent, SWECO's afdelingschef og specialisten ved Force Tekhcnology. Ligesom jeg kan sætte navn på involverede i min sag i Forsvarsministeriet, men det gør jeg ikke. Jeg har ingen interesse i at hænge enkeltpersoner ud.

Når det så sagt kunne jeg godt ønske mig at forsvarsminister Trine Bramsen og partierne bag aftalen om kompensation til støjramte naboer til Flyvestation Skrydstrup tog deres ansvar alvorligt. Det er ikke mange måneder siden at indtil flere af forligspartierne tilkendegav, at de ville gribe ind – men der sker intet. Dette på trods af at jeg kan dokumentere, at der er noget helt galt.

For næsten to år siden lovede daværende koncernstyringsdirektør i Forsvaret Per Pugholm Olsen mig, at jeg måtte få målt støjen fra Flyvestationens nuværende kampfly: F-16'erne.

At få tal på det nuværende støjniveau er interessant for at have en grundlag at forholde sig til, når Danmarks nye kampfly – F-35'erne får base på Flyvestation Skrydstrup. At have en baseline som udgangspunkt, når vi skal forholde os støjen fra de ny fly.

Da Per Pugholm Olsen blev fjernet som koncernstyringsdirektør løb Forsvaret fra løftet om måling af den nuværende støj. Begrundelse: det lod sig ikke gøre at måle den nuværende støj.

Da den begrundelse lyder søgt, kontakter jeg flere rådgivende ingeniørfirmaer for at høre, om det er korrekt, at det ikke lader sig gøre at måle den nuværende støj fra kampflyene. Alle siger, at det fint lader sig gøre.

Jeg køber en lydtryksmåler, som lever op til den tekniske standard, der er til at kunne måle flystøj.

Jeg foretager målinger, som jeg videodokumenterer.

Professor Dorte Hammershøi, Aalborg Universitet validerer på baggrund af mine videoer målemetoden og dermed resultaterne.

Rådgivende ingeniør Dimitar Lanev, dk-akustik ApS, og Sigurd N. Thomsen, 103 ApS, validerer også målemetode og måleresultater. De forklarer, at hvis de skulle foretage en støjmåling af støjen fra F-16'erne, ville de gøre det på præcis samme måde. Udover at det ville være ganske bekosteligt at få dem til det, forklarer de, at det eneste jeg ville opnå ved at få dem til at foretage målingerne, er deres firmanavn og erfaringer. Resultaterne ville være præcis de samme.

Af den politiske aftale bag kompensationsordningen for naboerne der bliver berørt af den øgede støj fra de ny kampfly, fremgår det, at der skal kompenseres for det fulde støjbillede, herunder afvisningsberedskabet.

Når afvisningsberedskabet går på vingerne, er det typisk to fly, og i modsætning til de ordinære træningspas, sker det af indlysende grunde på ikke fastlagt tidspunkter. Afvisningsberedskabet udmærker sig også ved at være starter med fuld efterbrænder og dermed med de mest støjende flyprofiler.

Jeg har en måling af et træningspas, hvor der blev støjet med 122,1 dB. Jeg kender lyden af startende F-16'ere, så jeg har god grund til at tro, at der i dette træningspas blev startet med efterbrænder.

De betyder, der er cirka 30 dB i forskel på det jeg måler som højeste støjniveau og det som FES angiver, som det jeg maksimalt vil opleve med de ny mere støjende F-35'ere.

Da lyd udvikler sig eksponentielt, efter følgende model, er der en ganske stor difference – 1024 gange. Altså så stor, at det ikke er lidt unøjagtigheder.

DB stigning	Lydens udvikling - hvor meget stiger niveauet
3 dB	2
6 dB	4
9 dB	8
12 dB	16
15 dB	32
18 dB	64
21 dB	128
24 dB	256
27 dB	512
30 dB	1024

Jeg har endda kun spurgt FES, hvordan de forklarer, jeg kan måle omkring 100 dB og dermed kun 10 dB mere end de siger, der kommer med de ny fly. Altså godt 8 gange det de beregner. Det vil de ikke forklare.

Af den politiske aftale fremgår det også, at partierne bag aftalen (Social Demokratiet, Radikale Venstre, Venstre, Konservative, Liberal Alliance og Danske Folkeparti) ønsker, at der skal være gode rammer for et godt naboskab omkring Flyvestation Skrydstrup. Hvis dette er, hvad partierne mener er godt naboskab, så er jeg ekstrem glad for, at de har pointeret det, for hvad indebærer et dårligt naboskab så?

Med venlig hilsen

Morten Andersen
 Skovvej 18, Over Jerstal
 6500 Vojens
 Mobil. tlf. 21 61 51 99